

УДК 378.147:811.111'276.6:61-051
DOI: 10.24144/2524-0609.2023.52.119-123

Науменко Олександр Миколайович

член-кореспондент НАМН України

доктор медичних наук, професор

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, м.Київ, Україна

naumenko16@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0002-9001-7580>

Стучинська Наталія Василівна

доктор педагогічних наук, професор

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, м.Київ, Україна

nvstuchynska@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-5583-899X>

Мусієнко Людмила Миколаївна

викладач

кафедра мовної підготовки

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, м.Київ, Україна

milkads77@gmail.com

<http://orcid.org/0009-0003-8663-7044>

РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ МАЙБУТНІМИ ЛІКАРЯМИ

Анотація. Мета статті – розкрити структуру мотиваційного чинника та визначити шляхи підвищення мотивації майбутніх лікарів у процесі опанування дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)». Методи дослідження: бібліосемантичний метод, соціологічні методи, статистичні методи. У статті проаналізовано важливість опанування фаховою англійською мовою у закладах вищої медичної освіти для формування професійної комунікативної компетентності майбутніх лікарів. З'ясовано особливості мотиваційного чинника для успішного вивчення дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» в умовах змішаної форми навчання. Здійснено аналіз поняттєво-термінологічного апарату дослідження. Термін «мотивація» трактуємо як спонукання до активної діяльності, психологічну якість та вміння особистості задовольняти потреби та реалізовувати цілі через систему дій. Розглядаючи мотиваційну сферу особистості здобувача вищої освіти як складне психологічне утворення, з метою визначення структурних його компонентів (мотивів) було проведено соціологічне дослідження, в якому брали участь студенти-першокурсники медичних факультетів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Нами була розроблена спеціальна анкета, що роздана 150 студентам, 126 з яких дали вичерпні відповіді на запитання. Статистично опрацьовано результати анкетування та обговорено їх у фокус-групах, одна з яких складалась зі студентів першого курсу, інша – з викладачів кафедри мовної підготовки. Виокремлено тенденції та чинники, що перешкоджають успішному засвоєнню професійної лексики майбутніми лікарями: ущільнена навчальна програма курсу, недостатній вихідний рівень володіння розмовною іноземною мовою, відсутність сформованих умінь та навичок самостійного опрацювання навчального матеріалу. Результати дослідження дали змогу проаналізувати взаємозв'язки між складовими мотиваційної сфери до вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, рівень та ієрархію взаємодії між ними, зміни мотивації упродовж періоду навчання, а також намітити шляхи підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: мотивація, мотив, комунікативна компетентність, англійська мова (за професійним спрямуванням), майбутні лікарі, інноваційні інтерактивні технології.

Вступ. В умовах інтеграції України в європейський та світовий академічний простір зростає роль якісної професійної підготовки майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я. Особливої актуальності в цьому аспекті набуває необхідність вивчення та активного використання англійської мови. Стрімке зростання соціальної значущості фахової іноземної підготовки на тлі соціально-економічного розвитку зумовлює появу широких можливостей для здобувачів вищої освіти: участь у міжнародних проєктах, конференціях та симпозіумах, партнерських програмах міжнародної мобільності, поглиблення співробітництва з іноземними партнерами, ознайомлення з новітніми досягненнями медицини тощо. Перед студентами відкриваються нові горизонти, скористатися якими зможуть усі ті, хто послугуються іноземною мовою на достатньому рівні.

Специфіка організації навчання «Англійської мови (за професійним спрямуванням)» (далі – «АМПС») у немовних закладах вищої освіти полягає

в практичному оволодінні англійською мовою через зміст фахових навчальних дисциплін та моделювання професійно-комунікативних ситуацій з метою накопичення здобувачами додаткових фахових знань та формування професійно-значущих компетентностей. В умовах наближення освітніх програм до європейських стандартів спостерігається тенденція до збільшення кількості годин для самостійного опрацювання навчального матеріалу. Водночас, роль викладача трансформується з носія інформації до організатора освітнього процесу, фасилітатора, консультанта та мотиватора. Такий особистісно-орієнтований підхід у навчанні спрямований на самоорганізацію у виконанні завдань, самопізнання, саморозвиток та самореалізацію особистості студента.

Зауважимо, що успішність оволодіння іноземною мовою залежить від ряду чинників: рівня інтелектуального розвитку здобувача, ерудиції, базових знань з предмету, сформованих комунікативних здібностей під час навчання в загальноосвітніх навчаль-

них закладах та мотивації. Значущість мотиваційного фактору є незаперечною. В умовах змішаної форми освітнього процесу, ущільненої навчальної програми курсу «АМПС», недостатнього рівня володіння іноземною мовою, відсутності сформованих умінь та навичок самостійного опрацювання матеріалу прослідковується поступове зниження пізнавального інтересу до вивчення дисципліни. Очевидно, що перед викладачем постає важливе завдання створити умови, які стимулюватимуть самостійну, творчу та пошукову активність здобувачів, формуватимуть та підтримуватимуть мотивацію здобувачів до навчання на всіх його етапах. У вивченні англійської мови саме мотивація, на думку Л.Михайлової, викликає цілеспрямовану активність, визначає вибір інструментів та прийомів, їх порядок для досягнення мети [6, с.219].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам формування мотивації у студентів закладів вищої освіти присвячено низку наукових праць вітчизняних та зарубіжних авторів. Так, А.Маслоу, Д.МакКлелланд, Ф.Герцберг, С.Занюк, І.Синиця, Г.Костюк, С.Максименко, О.Алексюк акцентували увагу на психологічних особливостях мотивації навчання та умовах її виникнення, С.Бобровицька, Н.Бордовська, О.Венгер, Т.Гусева, Ю.Мисула досліджували динаміку змін мотивів упродовж періоду навчання в закладах вищої освіти. У наукових доробках Л.Беш, В.Дмитришин, О.Яскевич наголошується, що якість навчання залежить від взаємозв'язку двох мотивацій: студента до оволодіння новими знаннями та професійної діяльності викладача.

Власне мотиваційний аспект у навчальній діяльності майбутніх лікарів та їх готовність до професійного саморозвитку досліджували О.Науменко [1;11], Н.Стучинська [1;11;12], Н.Литвиненко [11;12], Я.Кульбашна [8], І.Скрипник [8], С.Благун [11;12], М.Філоненко, І.Баранова, В.Нечаєв та інші. У контексті вивчення фахової англійської мови інтерес до мотиваційного чинника як рушійної сили навчально-пізнавального процесу проявляли В.Захарова [8], С.Ефендієва [2], О.Колодницька, О.Соляненко [9] тощо.

Незважаючи на наявність численної кількості наукових досліджень із зазначеної проблеми, нині питання мотивації здобувачів до оволодіння фахової іноземної мови не втрачає актуальності, а, навпаки, вимагає особливої уваги у зв'язку з модернізацією освітнього середовища та переходом на якісно новий сучасний рівень навчання.

Мета статті – розкрити структуру мотиваційного чинника та визначити шляхи підвищення мотивації майбутніх лікарів у процесі опанування дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)». **Методи дослідження:** бібліосемантичний метод (аналіз психолого-педагогічної, наукової літератури, навчально-методичної літератури, нормативно-правових документів, що регламентують освітній процес в закладах вищої медичної освіти в період пандемії COVID-19 та широкомасштабного вторгнення рф); соціологічні методи (для встановлення структури мотиваційної сфери до вивчення англійської мови за професійним спрямуванням проведено анкетування студентів першого курсу та обговорення результатів у фокус-групах); статистичні методи (для аналізу та систематизації експериментальних даних, наочного їх подання).

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі відсутнє єдине визначення поняття «мотивація». Більшість зарубіжних та вітчизняних вчених розглядають його у значенні спонукання до активної

діяльності, психологічну якість та вміння особистості задовольняти потреби та реалізовувати цілі через систему дій. З точки зору фахової підготовки, мотивацію трактують як «фактор впливу на формування професійної спрямованості студентів закладів вищої освіти, що уособлює одне з головних рішень у житті кожного індивіда, становить основу самоствердження» [4, с.44]. Базовим компонентом мотивації є мотив, тобто стимул, інтерес, установка, норма, потреба або причина, що активізує суб'єкта.

Мотиваційна сфера особистості здобувача є складним психологічним утворенням, в якому всі компоненти взаємопов'язані. Як слушно зауважують дослідниці [8, с.56], мотивація відображає дії індивіда з реалізації мотивів, які виступають причинами дій, а мотивація є їхнім наслідком. Мотиви до виконання будь-якої професійної діяльності конкретизуються потребами суб'єкта, а вони, у свою чергу, наповнюють мотиви відповідним змістом. Водночас, на формування мотиваційного комплексу особистості студента впливають як зовнішні (базові установки суспільства), так і внутрішні фактори (особисті потреби).

Зважаючи на різноманітний характер та пріоритетність окремих мотивів у навчально-пізнавальній діяльності, в науковій літературі зустрічаються численні спроби їх класифікації. Зокрема, визначають мотиви: соціальні, спонукальні, пізнавальні, професійно-ціннісні, меркантильні (А. Кузьмінський, А.Дербензова), дискретні та процесуальні (О. Гилон), позитивні та негативні (Ю.Пантелеймоненко), зовнішні та внутрішні (Н.Коваленко, Я.Кульбашна) тощо.

Зазначимо, що навчально-пізнавальна діяльність здобувача полімотивована. Усі мотиви перебувають у тісній взаємодії та ієрархічній залежності. Упродовж навчання, звичайно, мотивація може змінюватися. Тож перед викладачем постає складне завдання визначати мотиви учіння, якими керуються студенти на певному етапі, та враховувати їх характер в організації навчального процесу.

З метою з'ясування мотивації майбутніх лікарів до вивчення англійської мови (за професійним спрямуванням) було проведено анкетування серед студентів-першокурсників медичних факультетів №1, №2, №3 та №4 Національного медичного університету імені О.О.Богомольця. Збір даних здійснювався у другому семестрі 2022-2023 навчального року за участю 150 респондентів, з яких 126 дали вичерпні відповіді на запитання. Аналіз результатів дослідження (Рис.1) свідчить про домінування 5 основних мотивів навчальної діяльності серед опитуваних, а саме: прагнення до саморозвитку та задоволення особистих амбіцій (75,4%), необмежений доступ до англомовних інформаційних ресурсів (58,7%), необхідність у майбутньому спілкуватися з іноземними пацієнтами та їх родичами (52,4%), можливість кар'єрного росту (50,8%) та бажання успішно скласти Єдиний державний кваліфікаційний іспит (50,8%).

Отримані показники дають можливість зробити висновки, що студенти переважно послуговуються внутрішніми мотивами. Такого характеру стимули вважаються ефективними і значимими. Адже суб'єкт усвідомлює потребу в оволодінні іноземною мовою для успішної професійної діяльності в майбутньому та зорієнтований на отримання міцних знань з фаху, формування практичних умінь. Особистість не потребує системи заохочень ззовні, її активність є самоціллю, а пізнавальний процес приносить задоволення. Натомість здобувачі, які керуються зовніш-

Рис.1. Аналіз результатів дослідження мотиваційної сфери студентів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

німи мотивами (скласти іспити, отримати диплом), демонструють «споживацьке ставлення до учіння, навчальний матеріал засвоюється для близької цілі і після відтворення швидко забувається» [7, с.161]. Крім зниження якості та обсягу засвоєних знань спостерігаються спроби уникнення студентами виконання завдань творчого чи пошукового характеру, віддаючи перевагу простим шаблонним вправам.

Таким чином, мотивація є водночас і поштовхом до вивчення англійської мови, і наслідком навчальної діяльності. Як слушно зауважує Л. Подольак, за умови недостатньо високого рівня розвитку спеціальних здібностей або прогалин у знаннях здобувачів, мотивація відіграє роль компенсаторного чинника [7, с.162]. Однак міцні знання з предмету та комунікативні навички, сформовані під час шкільного навчання, без стійкого інтересу до опанування фахової іноземної мови не забезпечать ефективного результату.

В межах вищезазначеного анкетування також було запропоновано студентам суб'єктивно оцінити свій рівень володіння англійською мовою відповідно до Європейських рекомендацій з мовної освіти [3]. Отримані показники (Рис.2) свідчать, що 13 респондентів охарактеризували свій рівень як A1, 35 – A2, 47 – B1 та 31 – B2. Аналіз даних дає можливість зробити висновки про те, що викладач має справу з різноманітними групами, в яких студенти можуть перебувати в діаметрально протилежному психологічному стані. Суб'єкти з високим рівнем володіння розмовною іноземною мовою можуть швидко втратити інтерес в стані нудьги. Натомість страх помилитися, невпевненість в собі, нерозуміння почутого чи прочитаного, відчуття психологічного бар'єру здобувачів із рівнем A1 та A2 також можуть призвести до втрати бажання опанувати англійську мову.

Психолого-педагогічні дослідження дозволили намітити шляхи підвищення мотивації майбутніх лікарів до вивчення дисципліни «АМПС» та, відповідно, якості навчання в цілому.

Мотиви здатні формуватися в самій активності. Тому завдання викладача – підтримувати доброзичливу атмосферу на занятті та проектувати мотива-

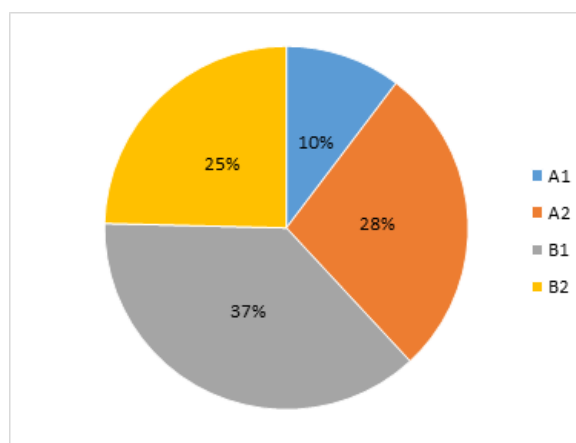

Рис.2. Самооцінювання рівня володіння англійською мовою студентами I курсу

цію успіху. Цікаві завдання, різноманітні форми навчання, наближені до реальних умов комунікативної ситуації, врахування здібностей та індивідуальних рис характеру студентів допомагають активізувати їх навчально-пізнавальну діяльність, подолати психологічний бар'єр та отримати задоволення від процесу.

Використання інноваційних інтерактивних технологій спрямоване на урізноманітнення традиційних методик викладання, створює умови для творчого самовираження здобувачів освіти та є вимогою сучасності. Смартфони, ноутбуки та інші девайси забезпечують доступ до потужного, багатофункціонального інструменту оволодіння фаховою англійською мовою. Зокрема, джерелами наповнення лексичного словника є додатки Duolingo, Memrise, Busuu, можливість виконувати завдання, підготовлені викладачем, на онлайн-платформах Quizlet, Kahoot, Wordwall, Classtime, зануритися в англійське середовище та переглядати відео фахового спрямування на Youtube, Ted, ознайомитися з інформацією з фаху англійською мовою на Anatom.ua, тощо.

Особливої уваги заслуговує навчальна плат-

форма Національного медичного університету імені О.О.Богомольця «Likar NMU». В умовах змішаної форми навчання студенти мають постійний доступ до тематичних планів лекцій та практичних занять, відеопрезентацій лекцій, методичних розробок для самостійної роботи, електронних робочих зошитів, тестових завдань. Таке освітнє середовище слугує підґрунтям для якісного опанування студентами англійською мовою тематичним контентом, формування навичок пошукової діяльності, диференціації та індивідуалізації форм роботи та оцінювання власних досягнень.

Інтерактивні методи на практичних заняттях з фахової англійської мови здатні не лише зацікавити, а й оптимізувати навчальний процес, підвищити рівень мовленнєвої компетентності. До них відносимо: кооперативне (робота в парах, ротаційних трійках, групах) та колективне (мозковий штурм, кейс-метод, мікрофон) навчання, ситуативне моделювання (рольові ігри), вирішення дискусійних питань (дискусія, дебати) та інші.

Функціонування на кафедрі мовної підготовки Speaking Club дає можливість майбутнім фахівцям галузі охорони здоров'я подолати дискомфорт в іншомовному спілкуванні з ровесниками під час обговорення важливих для професії тем. Також, чудовою нагодою попрактикуватися в розмовній англійській мові, формувати навички аудіювання та поглибити знання є участь студентів в організованих Університетом постійно діючих тренінгах та онлайн-лекціях від іноземних фахівців.

Сучасна молодь більшість вільного часу проводить у комунікації з друзями у Viber, Telegram, а

також через мережі Facebook, Twitter та ін. Ці ресурси можна і потрібно залучати у якості самостійної позааудиторної роботи здобувачів для створення навчальних відео-роликів, подкастів для демонстрації успіхів опанування мовою, обговорення важливих тем, пошуку інформації.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Мотивація, як психологічна якість та вміння особистості задовольняти потреби через систему дій, є одним із ключових чинників успішного оволодіння англійською мовою за професійним спрямуванням. В її основі лежать мотиви, які перебувають у тісній взаємодії та ієрархічній залежності. Упродовж навчання мотивація може змінюватися. Зважаючи на специфіку дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», викладач має враховувати характер мотивів в організації навчального процесу. Підвищити мотиваційний фактор здобувачів до опанування фахової іноземної мови можна завдяки добре організованій системі зворотного зв'язку між викладачами та студентами, доброзичливій атмосфері на заняттях, використанню інноваційних інтерактивних технологій та методів поряд з традиційними методиками, фаховій комунікації з носіями мови та ровесниками на тренінгах, онлайн-лекціях та позааудиторних заходах, самостійній роботі з сучасними багатофункціональними інструментами та джерелами інформації. Подальші розвідки в цьому напрямі доцільно присвятити обґрунтуванню та розробці теоретико-методичних засад технологічного підходу до вивчення фахового словника на заняттях «Англійської мови (за професійним спрямуванням)» в умовах змішаного навчання.

Конфлікт інтересів. Автори підтверджують відсутність фінансових, особистих чи інших інтересів, що можуть розглядатися як потенційний конфлікт інтересів щодо публікації цієї статті.

Фінансування. Робота виконана за відсутності фінансової підтримки з боку будь-яких організацій.

Доступність даних. Це теоретичне дослідження не передбачає використання додаткових наборів даних.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту не використовувались при написанні цієї роботи.

Список використаної літератури

1. Белоус І.В., Науменко О.М., Стучинська Н.В. Використання персоніфікованого хмаро орієнтованого освітнього середовища у навчанні фахових медичних дисциплін. Наукові записки Національного педагогічного університету ім.М.Драгоманова. Серія: Педагогічні науки. 2022. № 85. С.18–25.
2. Ефендієва С.М., Варданян А.О., Мелашченко М.П. Формування позитивної мотивації до вивчення англійської мови у студентів-медиків ВДНЗУ «УМСА». Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. 2018. VI (64). Issue 154. С.26–29.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання /Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф.С.Ю.Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
4. Коваленко Н.П., Боброва Н.О., Ганчо О.В., Зачепіло С.В. Мотивація студентів як запорука успішного професійного розвитку. Медична освіта. 2020. №3. С.43–48.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник Київ: Знання, 2005. С.183
6. Михайлова Л.З. Підвищення мотивації під час вивчення англійської мови у студентів немовних спеціальностей. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип.47, том 3. С.218–222.
7. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Підручник, 2-е вид. Київ: Каравела, 2008.352 с.
8. Скрипник І., Кульбашна Я., Захарова В. Формування праксеологічної компетентності магістрів стоматології: мотиваційна складова. Освітологія. 2021. № 10. С.55–65.
9. Соляненко О.Л., Дземешкевич Д.М. До питання мотивації студентів закладів вищої освіти МОЗ України під час вивчення дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2019. №63. Т.2. С.172–175.
10. Український педагогічний словник / укл. С.У.Гончаренко. Київ: Либідь, 1997. 375 с
11. Blahun S.S., Naumenko O.M., Stuchynska N.V., Lytvynenko N.P. The use of modern technologies and web tools for organizing distance learning at medical universities. Наукові записки Національного педагогічного університету ім.М.Драгоманова. Серія: Педагогічні науки. 2021. Вип. CLI (151). С.205–213.
12. Blahun S., Stuchynska N., Lytvynenko N., Khmil I., Serhiienko T., Hladyshev V. The Communicative Competence of Future Healthcare Specialists in the Context of Pharmaceutical Market Transformation. Arch. Pharm. Pract. 2022. № 13(1). С.74–81.

References

1. Belous, I.V., Naumenko, O.M., & Stuchynska, N.V. (2022). Vykorystannya personifikovanoho khmaro oriyentovanoho osvithnoho seredovyshcha u navchanni fakhovykh medychnykh dystsyplin [Use of personified cloud-oriented environment in teaching professional medical disciplines]. *Naukovyy chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im.M.Drahomanova. Pedahohichni nauky*, 85, 18–25. [in Ukrainian]
2. Efendiieva, S.M., Vardanian, A.O., & Melashchenko, M.P. (2018). Formuvannya pozytyvnoyi motyvatsiyi do vyvchennya anhliys'koyi movy u studentiv-medykiv VDNZU «UMSA» [Formation of positive motivation of English language learning for

- students of HSEE of Ukraine “UMSA”]. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, VI (64), 26–29. [in Ukrainian]
3. Nikolaieva, S.Y. (Ed.). (2003). *Zahalnoevropeyski Rekomendatsiyi z movnoyi osvity: vyvchennya, vykladannya, otsynuvannya* [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching and Assessment]. Lenvit. [in Ukrainian]
 4. Kovalenko, N.P., Bobrova, N.O., Hanco, O.V., & Zachepylo, S.V. (2020). Motyvatsiya studentiv yak zaporuka uspishnoho profesiynoho rozvytku [Students’ motivation as a promise of successful professional development]. *Medical education*, 3, 43–48. [in Ukrainian]
 5. Kuzminskyi, A.I. (2005). Pedahohika vyshchoyi shkoly [Pedagogy of higher school]. Znannia. [in Ukrainian]
 6. Mykhailova, L.Z. (2022). Pidvyshchennya motyvatsiyi pid chas vyvchennya anhliys'koyi movy u studentiv nemovnykh spetsial'nostey [Increasing motivation in learning English for non-linguistic students]. *Actualni pytannia gumanitarnykh nauk*, 47 (3), 218–222. [in Ukrainian]
 7. Podoliak, L.G., & Yurchenko, V.I. (2008). Psykholohiya vyshchoyi shkoly [Psychology of higher school]. Karavela. [in Ukrainian]
 8. Skrypnyk, I., Kulbashna, Ya., & Zakharova, V. (2021). Formuvannya prakseolohichnoyi kompetentnosti mahistriv stomatolohiyi: motyvatsiyna skladova [Formation of practiceological competence of masters of dentistry: motivational component]. *Osvitilohy*, 10, 55–65. [in Ukrainian]
 9. Solianenko, O., & Dzemeshevykh, D. (2019). Do pytannya motyvatsiyi studentiv zakladiv vyshchoyi osvity MOZ Ukrayiny pid chas vyvchennya dystsypliny «Inozemna mova za profesiynym spryamuvanniam» [Medical students’ motivation while studying the discipline “English for special purposes”]. *Pedagogica formuvannya tvorchoi osobystosti u vyschii I zagalnoosvitnii shkolah*, 63 (2), 172–175. [in Ukrainian]
 10. Honcharenko, S.U. (Ed.). (1997). *Ukrayins'kyi pedahohichnyy slovnyk* [Ukrainian pedagogical dictionary]. Lybid. [in Ukrainian]
 11. Blahun, S.S., Naumenko, O.M., Stuchynska, N.V., & Lytvynenko, N.P. (2021). The use of modern technologies and web tools for organizing distance learning at medical universities. *Naukovyy chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P.Drahomanova. Pedahohichni nauky, CLI* (151), 205–213.
 12. Blahun, S., Stuchynska, N., Lytvynenko, N., Khmil, I., Serhiienko, T., & Hladyshev, V. (2022). The Communicative Competence of Future Healthcare Specialists in the Context of Pharmaceutical Market Transformation. *Arch. Pharm. Pract*, 13 (1), 74–81.

Статус статті: Отримано: 31.03.2023 Прийнято: 01.05.2023 Опубліковано: 04.05.2023

Naumenko Oleksandr

Corresponding Member of the NAMS of Ukraine
Doctor of Medical Sciences, Professor
Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

Stuchynska Natalia

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

Musiienko Liudmyla

Lecturer
Department of Language Studies
Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

THE ROLE OF MOTIVATION IN LEARNING ENGLISH FOR SPECIAL PURPOSE BY FUTURE DOCTORS

Abstract. The article aims at analyzing the importance of mastering professional English in higher medical education institutions to form future doctors’ professional communicative competence. Motivational factor peculiarities for effective study of the course “English (for specific purposes)” in the conditions of blended learning have been clarified. Concept-terminology framework of research has been analyzed. The term “motivation” is interpreted as an incentive to activity, psychological quality and skills of personality to satisfy needs and implement goals through a system of actions. Considering the motivational sphere of higher education acquirer’s personality as a complex psychological entity and to identify its structural components (motives) the sociological research has been carried out. The first-year students of medical faculties at Bogomolets National Medical University have been involved. A special questionnaire has been developed and distributed to 150 students, 126 out of them have given comprehensive answers. Survey results have been statistically processed and discussed in focus-groups, one of which consisted of the first-year students, the other – teachers of the Department of Language Studies. Tendencies and factors that prevent future doctors to acquire professional vocabulary effectively have been highlighted, among them: compacted course curriculum, insufficient initial level of a spoken foreign language, lack of developed skills and habits of self-study with educational material. Research results made it possible to analyze the interconnection, level and hierarchy of interaction between the motivational sphere components, changes of motivation during the training period, and point out the ways of increasing students’ motivation to learn English for professional purpose as well. Recommendations for teachers have been developed which are focused on strengthening feedback between teachers and students in conditions of blended learning, maintaining a friendly atmosphere in the classroom, designing motivation of success, applying innovative interactive technologies (didactic games, brainstorming) and tools (online platforms, social networks, other electronic services).

Key words: motivation, motive, communicative competence, English (for specific purposes), future doctors, innovative interactive technologies.